

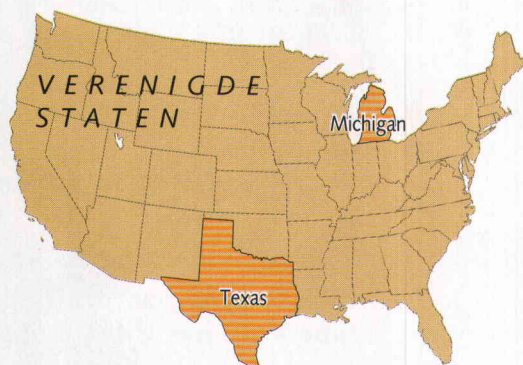
In de Verenigde Staten ka

Vrijheid en groeikansen trekken ambitieuze ond

Blik over de grens

Het vakdeel Veehouderij gaat in een serie artikelen in op de mogelijkheden voor Nederlandse melkveehouders en potentiële starters in het buitenland. Een blik over de grens; ditmaal in de Verenigde Staten.

VERENIGDE STATEN IN HET KORT

De Verenigde Staten wordt gevormd door een federatieve bond van 50 staten. In totaal heeft het land een oppervlakte van 9,6 miljoen vierkante kilometer en telde het in 1995 263,4 miljoen inwoners.

De totale melkproductie in de VS was in 1994 67.762 miljoen kilo melk. De 9,5 miljoen melkkoeien produceerden op dat moment gemiddeld 7.258 kilo melk per koe per jaar. Het aantal melkveehouderijbedrijven in de VS was toen 148.690.

De grootte van het gemiddelde melkveehouderijbedrijf verschilt nogal per staat. Bedrijven met enkele honderden koeien zijn sterk in opkomst.

Mogelijkheden tot emigratie liggen vooral in het noordoosten van Texas en in Michigan.

Amerikanen melken voor een groeiende eigen markt. Ze zijn verzekerd van afzet en een redelijke prijs. Door hun grootschaligheid kunnen ze produceren tegen lage kosten en behalen een leuk rendement.

In de Verenigde Staten, met uitzondering van California en Arizona, kent de melkveehouderij geen melkquoteringssysteem. In diverse regio's kunnen de boeren zelfs niet aan de vraag voldoen. Er is ruimte genoeg en Amerika heeft nauwelijks regels die de landbouw belemmeren.

Melkveehouders kunnen zodoende probleemloos hun bedrijf uitbouwen. Bedrijven van honderden tot meer dan 1.000

melkkoeien zijn er heel gewoon. De vrijheid en groeimogelijkheden in de VS bieden perspectief voor Nederlanders die meer willen dan het huidige bedrijf hen biedt. Via schaalvergroting kan de kostprijs omlaag en het rendement omhoog.

Op dit moment vestigen veehouders die emigreren naar de VS zich hoofdzakelijk in noordoost-Texas en in het zuiden van Michigan, gezien de aldaar gunstige bedrijfs-

Foto's: Bill Meeks

In Amerika zijn bedrijven met honderden tot meer dan 1.000 koeien heel normaal.

n alles groter

ernemers

structuur en afzetmogelijkheden.

Eerder emigreerden Nederlanders ook regelmatig richting Californië. In die staat en in de staat Arizona is de melkproductie nu echter aan banden gelegd via fabrieksquotum, omdat er een overschot aan melk is.

Moeilijk binnenkomen

Het aantal emigranten is niet hoog, omdat de Verenigde Staten een streng toelatingsregime hanteert. Wie er wil wonen en werken, moet een *green card* bemachtigen. Een melkveehouder moet daarvoor aan de nodige formaliteiten voldoen. Bovendien moet hij een goede bedrijfsopzet tonen en in de regel minimaal f2 miljoen investeren.

Dat bedrag mag deels gefinancierd zijn. Daarnaast moet hij tien arbeiders in dienst nemen. Jaarlijks verloot de Amerikaanse overheid ook een aantal greencards, maar de kans daarop is heel klein.

Een andere mogelijkheid om te boeren in de VS is op basis van een investeerdersvisum. Onder eveneens strenge voorwaarden kan een veehouder een visum tot het opzetten van een bedrijf in de VS krijgen. Daartoe moet hij 50-70 procent van het te investeren kapitaal meebrengen. Het investeerdersvisum is vijf jaar geldig, maar kan verlengd worden. De veehouder mag echter niet officieel de intentie hebben naar de VS te emigreren. Daarnaast is het voor zijn kinderen als zij meerderjarig worden

niet mogelijk buiten het ouderlijk bedrijf te werken. Het Amerikaanse consulaat in Amsterdam beslist over de visum-aanvraag. In de praktijk vertrekken veel veehouders op een investeerdersvisum en vragen na verloop van tijd een greencard aan.

Minsten 250 melkkoeien

Voor een bedrijf met toekomstperspectief zal een veehouder zowel in Texas als in Michigan een bedrijf moeten kopen met minstens 250 melkkoeien – of uitgroeien tot die omvang. De voorkeur gaat uit naar een bedrijf met weinig grond, 30-60 hectare. Door zo veel mogelijk geld te steken in koeien kun je direct

Eerst huren

Jan-Pieter en Gooike de Vries vertrokken naar Texas

Meer, meer en nog eens meer

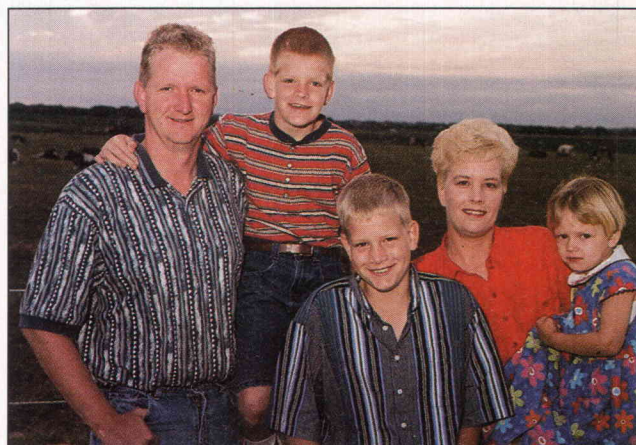
Maar liefst 1.100 koeien melken Jan-Pieter de Vries (32) en zijn vrouw Gooike (30). Ze wonen met hun drie kinderen (11, 8 en 4 jaar) in het Texaanse Dublin. Daarnaast houden ze nog 800 stuks jongvee en hebben ze 344 hectare grond. Het bedrijf is tien keer zo groot als het voormalige veehouderijbedrijf in het Friese Damwoude. De veehouders lieten dit bedrijf vier jaar geleden achter hen voor dit grote avontuur. De enorme vrijheid, de relatief lage investeringskosten en het warme klimaat trokken.

Ze houden een gedeelte van hun melkkoeien in een open ligboxenstal en een gedeelte in de zogeheten *drylots*. Dit zijn open zandvlakten met een schaduwgedeelte en een voerhek, waardoor de bouwkosten uiterst gering zijn.

De kostbare 2x16 melkstal op het bedrijf draait 24 uur per dag om zo veel mogelijk melk uit de veestapel te halen en daarmee zo veel mogelijk omzet te draaien. Drie ploegen werknemers wisselen elkaar af.

De gemiddelde melkproductie is 10.000 kilo met 3,65 procent vet en 3,20 procent eiwit, bij drie keer daags melken. In 1997 leverde deze melk gemiddeld f0,61 per liter op.

Op stal krijgen de melkkoeien een totaal gemengd rantsoen. Luzernehooi en vers

Jan-Pieter en Gooike de Vries kozen voor uitbreiding van hun bedrijf en bouwen nu een toekomst op in de Verenigde Staten.

gras van eigen land, aangevuld met aangekochte snijmaïs en tal van bijproducten en enkelvoudige voeders. Het jongvee graast vooral buiten. De voerkosten bedragen f7,80 per koe per dag, inclusief jongvee. Netto houdt de veehouder jaarlijks niets tot ruim f9 per 100 kilo melk over.

In sneltreinvaart konden de veehouders door de grote omzet hun bedrijf ontwikkelen tot wat het nu is. Op dit moment richten ze zich op het verkrijgen van stamboekvee om middels fokkerij nog meer uit hun bedrijf te halen.

maximaal melken. Later, als de beoogde bedrijfsomvang bereikt is, is investeren in grond wel een goede belegging.

In Texas kost een bedrijf met 250 melkkoeien en 40 hectare grond zonder ligboxenstal, maar met slechts een voerhek en schaduwkap, f1-1,5 miljoen. In Michigan komen dergelijke bedrijven niet voor. Met ligboxenstal – open met een dak erop en een dichte vloer met flushsysteem – kost zo'n bedrijf zowel in Texas als in Michigan circa f1,5-2 miljoen. De bank zal bereid zijn 50-70 procent te financieren.

De bedrijven in Michigan zijn doorgaans kleiner dan in Texas en tevens een fractie duurder.

Grond kost f3.000-f6.000 per hectare. Bedrijfsgebouwen inclusief ligboxenstal en melkstal kosten f3.000 per koeplaats. Zonder ligboxenstal is dat f1.500 per koeplaats. Drachtige vaarzen kosten f2.500.

Veel bedrijven melken 24 uur per dag door.

Eerst huren

Jonge, startende ondernemers kunnen vooral goed in de staat Texas terecht. Zij kunnen daar bedrijfsgebouwen met grond huren in plaats van kopen voor ongeveer f20 per koe per maand. Ze hoeven dan alleen de koeien aan te schaffen. Dergelijke bedrijfjes starten met 40-100 melkkoeien.

Begint iemand met 100 melkkoeien, dan is daarvoor minstens f400.000 nodig (ei-

Voer aankopen of zelf verbouwen ontloopt elkaar nauwelijks qua kosten.

gen kapitaal plus lening). De bank zal bij een goede bedrijfsopzet tot 50 procent willen financieren.

Manager en handelaar

Het boeren in beide staten lijkt op dat in Nederland, maar dan in het groot. Daardoor moet je als boer vooral een vakkundig manager zijn. Overzicht en een strakke coördinatie zijn onmisbaar. Zo moet de melkmachine 24 uur per dag draaien. De melkkwaliteit moet goed zijn; een lager celgetal wordt beloond met een bonus.

Daarnaast is een ruime portie handelsgeest lonend: wie in het groot inkoopt, kan flink verdienen door de prijzen zo scherp mogelijk te stellen.

Grootste verschil tussen Michigan, Texas en Nederland is het klimaat. Michigan kent een landklimaat. Vier jaargetijden, net als in Nederland, maar dan extremer. Texas kent een subtropisch klimaat. Dat vraagt om een eigen gewasaanpak en extra alertheid op het vee.

Zowel zelf voer verbouwen als voer aankopen komt voor. Voer aankopen kost on-

geveer evenveel als zelf verbouwen. De dieren krijgen Totaal Gemengd Rantsoen met onder meer vers gras, luzerne, snijmaïs, katoenzaad, sojaschroot en mineralenmengsel. De voerkosten op een bedrijf bedragen 40-60 procent van de netto melkopbrengst. Het aandeel van deze post ligt in Michigan wat lager dan in Texas. Voor de post vaste kosten ligt dit net andersom.

Melk leverde in Texas het afgelopen jaar gemiddeld f0,61 per kilo op bij 3,7 procent vet. In Michigan bedroeg de netto melkprijs f0,67 per kilo melk bij 3,7 procent vet en 3,25 procent eiwit.

De prijzen van voer en melk variëren door de marktwerking. Netto houden veehouders in beide staten jaarlijks van f0 tot ruim f9 per 100 kilo melk over.

Daarmee kunnen veehouders gemiddeld een gezonde toekomst tegemoet zien. Het voordeel van het grote bedrijf en de productie tegen een lage kostprijs voor een groeiende markt in eigen land maakt voortgaande ontwikkeling mogelijk.

Monique Roovers

Tip Makelaar

Vraag een makelaar naar de mogelijke garanties als het emigratie-avontuur onverhoopt mis gaat. Alleen een erkend makelaar kan terugvallen op een beroepsaansprakelijkheidsverzekering en eventuele schade dekken.

Tip Grond

Informeer vóór aankoop van een bedrijf naar de grondkwaliteit. Deze wisselt sterk, al op kleine afstanden, maar staat exact geregistreerd in de catalogus 'Soilindex survey' van de Soil Conservation Service.

Tip Huren

Een veehouder die eerst een bedrijfje huurt, kan zich het melkveehouden op zijn Amerikaans eigen maken zonder al te grote risico's, en vervolgens gedegen zoeken naar een eigen bedrijf dat bij hem past.

Tip Jurist

Neem een goede jurist in de arm om op de juiste manier de Verenigde Staten in te komen. Dat is namelijk niet zo gemakkelijk. De VS stelt een groot aantal voorwaarden en eisen waaraan een immigrant moet voldoen.